

Aan

Minister MZ
CC Staatssecretaris VWS

Deadline: 6 juni 2024

nota

Kabinetsreactie vierde evaluatie Wet toetsing
levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding

TER BESLISSING

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Bevolkingsonderzoek en
Medische Ethiek

Opgesteld door

Datum

3 juni 2024

Kenmerk

3842596-1066777-PG

Bijlage(n)

1

1. Aanleiding

Op 30 mei 2023 is het rapport van de vierde evaluatie van de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding (Wtl) aan de Tweede Kamer aangeboden. Aan de Kamer is toegezegd dat de kabinetsreactie in het voorjaar van 2024 aan de Kamer zal worden verzonden.¹

2. Geadviseerd besluit

Geadviseerd wordt om akkoord te gaan met de verzending van de kabinetsreactie op de vierde evaluatie van de Wtl aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

In het evaluatierapport doen de onderzoekers 14 aanbevelingen. Deze aanbevelingen hebben betrekking op de volgende thema's:

1. De praktijk van medische beslissingen rond het levenseinde (aanbeveling 1 t/m 3);
2. Kennis en opvattingen van burgers (aanbeveling 4, 5 en 10);
3. Het systeem van de Wtl (aanbeveling 6 t/m 9 en 11);
4. De positie en het functioneren van de Regionale Toetsingscommissies Euthanasie (RTE) (aanbeveling 12 en 13);
5. De toekomstige regulering van levenseindevragen (aanbeveling 14).

In de kabinetsreactie wordt aangegeven dat 9 aanbevelingen worden opgevolgd (aanbevelingen 1, 3, 4, 5, 9, 10) of al opgevolgd zijn (aanbevelingen 6, 12, 13). 4 aanbevelingen worden niet opgevolgd. Drie daarvan zijn gericht aan de wetgever en zien op het systeem van de Wtl (aanbevelingen 7, 8 en 11); één aanbeveling is gericht aan de medische beroepsgroep (aanbeveling 2). 1 aanbeveling die is gericht aan de overheid (aanbeveling 14) wordt deels opgevolgd en deels niet opgevolgd.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Euthanasie is een gevoelig onderwerp waar door verschillende politieke partijen met enige regelmaat vragen over worden gesteld. Zo zijn op 2 oktober 2023, vooruitlopend op de kabinetsreactie, door verschillende fracties (VVD, D66, CDA,

¹ Kamerstukken II 2023/24, 31 036, nr. 11.

SP, PvdA, GroenLinks, ChristenUnie, BBB en SGP) schriftelijke vragen en opmerkingen aan uw ambtsvoorganger voorgelegd over de evaluatie. Op 15 januari 2024 is de beantwoording van deze vragen aan de Kamer verzonden.²

Datum

3 juni 2024

Kenmerk

3842596-1066777-PG

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Maatschappelijk is er grote steun voor euthanasie, hulp bij zelfdoding en de huidige euthanasiewetgeving. Tegelijkertijd is er volop maatschappelijke discussie over de toekomstige regulering van levenseindevraagstukken, waaronder de verruiming van mogelijkheden voor hulp bij zelfdoding - ook door niet-artsen - en over euthanasie in geval van complexe casuïstiek, bijvoorbeeld in geval van psychiatrie.

c. Financiële en personele gevolgen

N.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Intern: directies LZ, WJZ, FEZ.

Interdepartementaal: ministerie van Justitie en Veiligheid

Geconsulteerde veldpartijen: Regionale Toetsingscommissies Euthanasie (RTE), Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG), Expertisecentrum Euthanasie (EE), Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levenseinde (NVVE), Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP), Nederlandse Patiënten Vereniging (NPV).

f. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

g. Toezeggingen

Oude toezeggingen die met de kabinetsreactie worden afgedaan:

- de toezegging die tijdens het Commissiedebat Medische ethiek/Orgaandonatie op 28 juni 2023 is gedaan aan het lid Agema (PVV) om in de kabinetsreactie terug te komen op haar vraag over de toename van versterving (TZ202307-139);
- de toezegging die tijdens het Tweeminutendebat Medische ethiek/Orgaandonatie is gedaan aan het lid Paulusma (D66) dat de minister van VWS in gesprek gaat met de RTE en de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP) over de EuthanasieCode en daarover in het eerste kwartaal van 2024 zal rapporteren (TZ202312-021).

Nieuwe toezegging die wordt gedaan:

Volgens de onderzoekers lijkt er sprake te zijn van veranderingen in de wijze waarop de in de Wtl opgenomen zorgvuldigheidseisen worden geïnterpreteerd waar het gaat om het belang dat wordt gehecht aan de inbreng van de patiënt. Vanwege het belang dat het kabinet hecht aan een zorgvuldige toepassing van de Wtl acht het kabinet het raadzaam om aan de hand van nader onderzoek in kaart te brengen of van de door de onderzoekers gesignaleerde ontwikkeling daadwerkelijk sprake is en zo ja, welke rol veranderingen in de samenleving, in de aanpak en houding van artsen en de toetsingspraktijk door de RTE hierin

² Kamerstukken II 2023/24, 31 036, nr. 11.

spelen en of er aanleiding is om te veronderstellen dat er van 'uitholling' van wezenlijke wettelijke eisen sprake is. Dit onderzoek wordt meegenomen in het toegezegde onderzoek naar de stijging van het aantal euthanasiegevallen. Zoals eerder toegezegd wordt de Kamer uiterlijk medio 2024 geïnformeerd over de vormgeving van het onderzoek.³

Datum
3 juni 2024

Kenmerk
3842596-1066777-PG

h. Fraudetoets
N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

---

³ Kamerstukken II 2023/24, 32 647, nr. 105.